



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum vti obseruantijs puta artis notoriæ ad scientiam acquirendam, sit
licitum? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

De superstitionibus obseruantiarum, in quatuor articulos diuisa.

Postea considerandum est de superstitionibus obseruantiarum.

- ¶ Et circa hoc quærentur quatuor.
- ¶ Primo, de obseruantijs ad scientiam acquirendam, quæ traduntur in arte notoria.
- ¶ Secundo, de obseruantijs, quæ ordinantur ad aliqua corpora immutanda.
- ¶ Tertio, de obseruantijs quæ ordinantur ad coniecturas sumendas fortuniorum, vel infortuniosum.
- ¶ Quarto, de suspensionibus sacrorum verborum ad collum.

ARTIC. I.

Vtrum vti obseruantijs artis notoria, sit illicitum?

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod vti obseruantijs artis notoria, non sit illicitum. Duplīciter enim aliquid dicitur illicitum. Vno modo, secundum genus operis, sicut homicidium, vel furtum. Alio modo, ex eo quod ordinatur ad malum finem: sicut cum aliquis dat eleemosinam propter inanem gloriam. Sed ea quæ obseruantur in arte notoria secundum genus operis, non sunt illicita. Sunt enim quædam ieiunia, & orationes ad Deum. Ordinantur etiam ad bonum finem, scilicet ad scientiam acquirendam. Ergo vti huiusmodi obseruationibus non est illicitum.

¶ 2. Præterea, Danielis 1. legitur, quod pueris abstinentibus dedit Deus scientiam, & disciplinam in omni libro, & sapientia. Sed obseruantia artis notoria sunt secundum aliqua ieiunia, & abstinentias quosdam. Ergo videtur, quod diuinitus fortiatur ars illa effectum. Non ergo illicitum est ea vti.

¶ 3. Præterea, Ideo videtur esse inordinatum a dæmonibus inquirere de futuris, quia ea non cognoscunt: sed hoc est proprium Dei, vt dictum * est. Sed veritates scientiarum dæmones sciunt: quia scientiæ sunt de his quæ sunt ex necessitate, & temp. r. quæ sub.

513
1. p. 9. 67
a. 1 ad 5.
Constitu-
tio sicut
papa V.
incipit.
celi, &
terre, re-
ator.

q. 95. a. 1.

*l. de Diuinatione
dæmonū*

*6. 3. & 4.
10. 3. Et l.
2. sup Ge-
nes. c. 17.
non pro-
cul a fi.
10. 3.*

*ca. 23. in
mo. 10. 3.*

subiacent humanae cognitioni, & multo magis dæmonum, qui sunt perspicaciores, ut Aug.^s dicit. Ergo non videtur esse peccatum vti arte notoria, etiam si per dæmones sortiatur effectum.

SED contra est, quod dicitur Deut. 18. Non inueniatur in te qui quærat à mortuis veritatē: quæ quidē inquisitione inuitur auxilio dæmonum. Sed per obseruantias artis notoriæ inquiritur cognitio veritatis per quædam pacta significationum cum dæmonibus inita. Ergo vti arte notoria non est licitum.

RESPONDEO dicendum, quod ars notoria est & illicita & inefficax. Illicita quidem est, quia vitur quibusdam ad scientiam acquirendam, quæ non habent secundum se virtutem causandi scientiam: sicut inspectione quarundam figurarum, & prolacione quorundam ignotorum verborum, & alijs huiusmodi. Et idē huiusmodi ars non vitur his, ut causis, sed ut signis; non autem ut signis diuinitus institutis, sicut sunt sacramentalia signa. Vnde relinquitur, quod sint superuacua signa, & per consequens pertinentia ad pacta quædam significationum cum dæmonibus placita atque federata. Et idē ars notoria penitus est repudianda, & fugienda Christiano, sicut & aliæ artes nugatoriæ, vel noxiæ superstitionis, ut Aug.^s dicit 2. de Do&. Christ. Est etiam huiusmodi ars inefficax ad scientiam acquirendam. Cum enim per huiusmodi artem non intendatur acquisitio scientiæ per modum homini connaturalem, scilicet adinueniendo, vel addiscendo: consequens est quod iste effectus, vel expectetur a Deo, vel à dæmonibus. Certum est autem aliquos à Deo sapientiam & scientiam per infusionem habuisse: sicut de Salomone legitur 3. Reg. 3. & 2. Paral. 1. Dominus etiam discipulis suis dixit Luc. 21. Ego dabo vobis os, & sapientiam, cui non poterunt resistere, & contradicere omnes aduersarij vestri. Sed hoc donum non datur quibuscumque. Aut cum certa obseruatione, sed secundum arbitrium Spiritus sancti: secundum illud 1. ad Corint. 12. Alij quidem datur per
spi.

spiritum sermo sapientia, alij sermo scientia secundam eundem spiritum. Et postea subditur, Hæc omnia operatur vnus atque idem spiritus, diuidens singulis prout vult. Ad dæmones autem non pertinet illuminare intellectum, vt habitum est in prima huius operis parte. Acquisitio autem scientia, & sapientia sit per illuminationem intellectus: & ideo nullus vnquam per dæmones scientiam acquisiuit. Vnde Augustinus dicit in 10. de Ciui. Dei, Porphyrîi fateri theurgicis teletis in operationibus dæmonum animæ intellectuali nihil purgationis accedere, quod eam faciat idoneam ad videndum Deum suum, & perspicienda ea quæ vera sunt, qualia sunt omnia scientiarum theoremata. Possent tamen dæmones verbis hominibus colloquentes, exprimere aliqua scientiarum documenta: sed hoc non quæritur per artem notoriam.

q. 109. ar. 3.

ca. 9. aliquantulum à pr. t. 1.

Ad primum ergo dicendum, quod acquirere scientiam bonum est. Sed acquirere eam, modo indebito non est bonum. Et ad huc finem intenditur notoria.

Ad secundum dicendum, quod pueri illi non abstinebant secundum vanam obseruantiam artis notoria, sed secundum auctoritatem legis diuinæ, nolentes inquinari cibis gentilium. Et ideo merito obedientia consecuti sunt à Deo scientiam: secundum illud Psal. 118. Super senes intellexi, quia mandata tua quæsiui.

Ad tertium dicendum, quod exquirere cognitionem futurorum à dæmonibus, non solum est peccatum, propter hoc, quod ipsi futura non cognoscunt, sed propter societatem cum eis initam, quæ etiam in proposito habet locum.

ARTIC. II.

Vtrum obseruationes ad corporum immutationem ordinata, puta ad sanitatem, vel ad aliquid huiusmodi, sint illicita?

514
3. con. ca. 105. Et op. 26. Et Gal. 4. le. 4. col. 2.

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod obseruationes ordinatae ad corporum immutationem, puta ad sanitatem, vel ad aliquid huiusmodi, non sint